

Protokoll fört vid det fyrtiofemte sammanträdet med styrelsen för Stiftelsen för Strategisk Forskning den 5 april 2001

Mötet genomfördes på Stiftelsens kansli, World Trade Center, Stockholm.

Deltagande ledamöter

Ingvar Carlsson, ordförande	
Per Andersson (enbart § 5, per telefon)	Maria Masucci
Harry Frank	Maria Norrfalk (t o m § 12)
Christer Karlsson (t o m § 11)	Birgit Norinder
Gudmund Larsson (t o m § 11)	Helena Peilot
Lennart Låftman	Hans Wolf-Watz
Karin Markides	

Frånvarande ledamöter

Per Andersson (ej § 5)
Eva Olsson

Deltagare från kansliet

Staffan Normark, VD	
Ingela Agrell	Kerstin Hagwall
Björn Brandt, kanslichef, sekreterare	Ingvar Isfeldt
Olle Edqvist, planeringschef	Olof Lindgren
Karl-Olov Fentorp	Lena-Kajsa Sidén
Inger Florin	Anders Sjölund

Inbjudna gäster

§ 4 Birgitta Sonnervik, Staffan Nyström
§ 5 Olof Sjöström
§ 6 Ingvar Lindgren
§ 7 Bo Dahlbom
§ 11 Malin Selleby

§ 1 Fastställande av dagordning m m

Den utsända ärendelistan *godkändes*

§ 2 Val av justerare, föregående mötes protokoll, adjungeringar

Helena Peilot *utsågs* att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet.

Protokoll från styrelsens fyrtiofjärde sammanträde hade sänts ut inför sammanträdet. Inga kommentarer förelåg.

§ 3 Anmälan av beslut fattade med stöd av delegation

En förteckning över beslut fattade med stöd av delegation hade sänts ut (bilaga 1).

Styrelsen *beslöt*

att med godkännande lägga anmälda beslut till handlingarna.

§ 4 Årsredovisning för 2000

Stiftelsen skall i enlighet med stiftelselagen och stiftelsens stadga upprätta årsredovisning. Denna skall enligt stadgan bestå av resultaträkning och balansräkning samt en förvaltningsberättelse, som förutom sedvanliga uppgifter skall innehålla uppgifter om hur stiftelsens ändamål tillgodosätts under räkenskapsåret. Revisorsgruppen, bestående av auktoriserade revisorn Birgitta Sonnervik, Ernst & Young, revisionschefen Staffan Nyström, RRV, professor Lars Beckman och lagman Anders Iacobaeus har granskat stiftelsens förvaltning och årsredovisning. Birgitta Sonnervik och Staffan Nyström föredrog revisorernas analys. Räkenskapsgranskningen har visat att den interna kontrollen är god och att redovisningen är rättvisande. Styrelseledamöterna har inte handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförförordnandet. I diskussionen framfördes att verkställande direktören, liksom i aktiebolag, bör skriva under årsredovisningen.

Styrelsen *beslöt*

att att fastställa årsredovisningen för 2000 och lägga den till handlingarna. Årsredovisningen för kommande år skall också skrivas under av verkställande direktören.

§ 5 Budgetplanering 2002 – 2005

Kapitalutskottets ordförande, Olof Sjöström rapporterade från utskottets arbete och gav en översikt över kapitalutvecklingen t o m 30 mars 2001. Styrelsen diskuterade medelsallokeringen mellan aktier och räntebärande placeringar, etiska frågor och olika rimliga utgångspunkter för en bedömning av den framtida kapitalutvecklingen. Verkställande direktören redovisade behovet av en minskad årlig utgiftsram för att garantera tillräckligt lång överlevnadstid.

Styrelsen diskuterade planeringsförutsättningarna. Alltför kraftiga svängningar i nivåerna måste undvikas och god framförhållning bör eftersträvas. Planeringsramar för kommande år bör fastläggas vid sammanträdet i juni och uppdateras minst årligen även om styrelsen när som helst kan behöva anpassa ramarna till vid beslutstillfället tillgänglig information. Stiftelsens karaktär av rörlig, fri aktör måste vara en utgångspunkt för planeringen och planeringsprinciperna måste tydligt kommuniceras med forskarsamhälle och övrig omvärld.

Styrelsen *beslöt*

att uppdra åt verkställande direktören att återkomma med ett utförligare underlag och beslutsförslag till styrelsens nästkommande sammanträde i juni.

§ 6 Anslag för framtidens forskningsledare

Stiftelsen har internationellt inbjudit till ansökningar inom ett program med syftet att identifiera och stödja yngre forskare som förväntas bli framtidens vetenskapliga ledare. Totalt inkom 504 ansökningar och efter en urvalsprocess i flera steg föreslås 20 forskare få var sitt anslag om 10 miljoner kr för sex års forskning inom programmet. Ingela Agrell, handläggare och Ingvar Lindgren, ordförande i bedömningsgruppen, presenterade urvalsprocessen och gruppens slutliga prioriteringar. Gruppen för övergripande strategiska insatser (ÖS-gruppen) behandlade förslaget vid sitt sammanträde den 22 mars och verkställande direktören föreslår styrelsen besluta om anslag enligt ÖS-gruppens förslag.

2(7)

Styrelsen diskuterade utförligt vikten av ledaregenskaper hos anslagsmottagarna och efterlyste ett mer systematiskt utnyttjande av tester och andra instrument för bedömning av dessa hos de föreslagna anslagsmottagarna. I en kommande utlysning bör sådana utnyttjas i ökad omfattning. Anslagsmottagarna bör följas upp och utvärderas efter tre år och för olämpliga personer bör stödet fasas ut. Mentorsystem och ett kvalificerat ledarskapsprogram skall ingå för samtliga anslagsmottagare. Alla skall informeras om denna förutsättning för anslaget. Möjligheterna att på något sätt uppmärksamma det mindre antal sökande som befann sig i skiktet närmast dem som beviljades medel bör diskuteras vidare.

Styrelsen *beslöt*

- att utöver tidigare beviljade medel om 100 miljoner kronor anslå ytterligare 100 miljoner kronor för anslag inom programmet,
- att uppdra åt verkställande direktören att utforma ledarskapsprogrammet enligt styrelsens diskussion och återkomma till nästkommande sammanträde med ett förslag till utbyggt program med budgetförslag, samt
- att följande forskare tilldelas vardera 10 miljoner kronor (inklusive högskoleoms och högskoleavgifter) för normalt sex års forskning, med de särskilda villkor som framgår av styrelsens ovan redovisade diskussion

Abrikosov, Igor	UU
Arenas, Ernest	KI
Berggren, Magnus	LiU
Danielsson, Mats	KTH
Gustafsson, Claes	KI
Hammarström, Leif	UU
Karlsson, Anders	KTH
Kempe, Maria	LU
Kidiyarova-Shevchenko, Anna	CTH
Larsson, Jörgen	LU
Molisch, Andreas	LU
Neutze, Richard	CTH
Nilsson, Ove	SLU
Ohlsson, Claes	GU
Orwar, Owe	CTH/GU
Reimann, Stephanie	LU
Richter Dahlfors, Agneta	KI
Sands, David	CTH
Strömme, Maria	UU
Swenson, Jan	CTH

- samt att Nils-Göran Larsson, KI, redan finansierad av ramanslag i Funktionsgenomik, ingår i programmet och deltar i ledarskapsprogrammet.

§ 7 Utlysning av anslag inom IT - området

Stiftelsen har i budget och verksamhetsplan avsatt 190 miljoner kr för utlysningar inom IT-området, uppdelat på Internet och mobilitet, inbyggda system och en öppen utlysning. Bo Dahlbom, ledamot av strategigruppen för produktions- och informationsteknik (PI-gruppen) presenterade förslaget och betonade särskilt vikten av snabba åtgärder. PM med verkställande direktörens sammanfattning och överväganden bifogas (bilaga 2).

Styrelsen *beslöt*

- att uppdra åt verkställande direktören att genomföra utlysning av anslag om sammanlagt 190 milj kr för strategisk forskning inom IT-området under tre år enligt de riktlinjer som anges i stiftelsens verksamhetsplan, samt att bereda inkomna förslag.

§ 8 Höskoleforskning i samarbete med högteknikbaserade mindre företag

Styrelsen beslöt vid sammanträdet 1-2 februari 2001, § 7 att ge verkställande direktören i uppdrag att i samråd med Verket för innovationssystem, VINNOVA utforma ett förslag till regelverk och beredningsprocess för det nya programmet för forskningssamarbete med högteknikbaserade mindre företag. Ett sådant förslag har utarbetats. Samråd har skett med VINNOVA. Ett informationsmöte riktat mot berörda företag planeras.

I diskussionen betonades vikten av att ett generellt regelverk för hantering av immateriella rättigheter föreligger innan några beslut om stöd fattas och att kraven på egna insatser från företagen begränsas. Styrelsen uttryckte viss oro för att eventuella höga krav på motfinansiering från VINNOVA:s sida skulle kunna innebära ett problem för deltagande företag.

Styrelsen *beslöt*

- att godkänna en utformning av programmet för samverkan mellan högskola och högteknikbaserade mindre företag i huvudsaklig överensstämmelse med utsänt förslag med beaktande av styrelsens kompletteringar avseende immateriella rättigheter och motfinansiering,
- att bemyndiga verkställande direktören att tillsammans med generaldirektören för VINNOVA träffa slutlig överenskommelse om programmets utformning, samt
- att bemyndiga verkställande direktören att för stiftelsens del besluta om anslag inom ramen för programmet. Beslut skall anmälas vid påföljande styrelsesammanträde.

§ 9 Samarbete med stiftelsen för Kunskaps- och kompetensutveckling

Stiftelsen har tillsammans med Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling (KK-stiftelsen) utarbetat ett förslag till samarbete inom olika områden, främst för att koppla KK-stödda forskarskolor till stiftelseprogram (bilaga 3). Verkställande direktören föreslår styrelsen att etablera ett samarbete enligt förslaget. Styrelsen såg positivt på förslaget men betonade att det borde ses som en möjlighet till och inte ett krav på samarbete och att verkställande direktören har att ta ställning i uppkommande fall.

Styrelsen *beslöt*

- att godkänna verkställande direktörens rapport.

§ 10 Överbrygningsanslag för programmet Autonoma system

Stiftelsen beslöt den 23 nov 1999, § 6 att bereda program vars finansiering upphör i och med utgången av 2000 möjlighet att söka medel för kompletteringsfinansiering under 2001 på den lägsta nivå som är möjlig för att bibehålla programmets grundverksamhet. Programmet Autonoma system har tidigare inte sökt om överbrygningsanslag men har på grund av senareläggning av kommande utlysningar särskilt inbjudits att ansöka om detta. Programmet har sökt 6,78 milj kr varav strategigruppen för produktions- och informationsteknik (PI-gruppen) tillstyrkt 2 milj kr. Verkställande direktören föreslår (bilaga 4) att programmet beviljas 5 milj kr för att också täcka upp kostnader under första halvåret 2002.

Styrelsen *beslöt*

att bevilja 5 miljoner kr i överbrygningsanslag för programmet Autonoma system.

§ 11 Extra ramanslag i materialvetenskap

Vid styrelsens sammanträde den 5 maj 2000, § 7 beviljades 241 miljoner kr till elva ramprojekt i materialvetenskap. Styrelsen uppdrog därvid åt stiftelsens strategigrupper att uppmärksamma bristområden mellan grundforskning och industrinära forskning samt återkomma till styrelsen med förslag. Ett av de projekt som då inte beviljades medel, *MetOx - Modellering av oxider*, (Malin Selleby, KTH) fick en mycket god vetenskaplig utvärdering men utvärderarna rekommenderade att projektet borde medfinansieras av industri. Efter revidering av projektförslaget och efter breddning av programinnehållet i vilket nu ingår industriell medfinansiering föreslår VD att ett extra ramanslag beviljas. Malin Selleby presenterade det reviderade programförslaget.

Styrelsen *beslöt*

att bevilja ett treårigt ramanslag med ett belopp av 9 miljoner kr till projektet *Centrum för Termodynamiska Beräkningar* (Malin Selleby, KTH) under förutsättning av en industriell medfinansiering med 40 % av programmets totalkostnad och med möjlighet till två års förlängning. Om den industriella medfinansieringen ej uppnår planerad volym minskar stiftelsens utbetalning i motsvarande grad, samt

att uppdra till verkställande direktören att ingå avtal med KTH om programmets genomförande.

§ 12 Information och meddelanden

Nya ärenden

En förteckning över nya ärenden under beredning hade bifogats kallelsen.

Stiftelsens kapital

Kapitalet uppgick den 1 mars till 11 154 miljoner kr varav 50 % i aktier och 50 % i räntebärande placeringar. Vid årsskiftet uppgick det till 11 591 miljoner kr. Under året har 143 miljoner kr hittills utbetalats.

BCR - centrum

Planeringschefen informerade om den fortsatta planeringen. Fyra intresseanmälningar från Göteborg, Lund, Stockholm och Umeå föreligger. Samtliga orter besöks och verkställande direktören avser att tillkalla en internationell granskningsgrupp för de olika förslagen. Även alternativ med några noder utanför huvudcentrum kan övervägas.

Bioteknikutredningen

Stiftelsen har beretts tillfälle att yttra sig över Bioteknikutredningens betänkande "Att spränga gränser – Bioteknikens möjligheter och risker". Ett kortfattat yttrande av verkställande direktören avses lämnas.

Halvtidsgranskningarna 2001

Följande program kommer att halvtidsgranskas under v 22 - 24:

Fotonik

Högfrekvens elektronik

Integrerade elektroniksystem

Kvantkomponenter och nanovetenskap

Nanovetenskap

Interaktiva Institutet

Flerfasströmning

CPDC

Digitalt tryck

Granskningsgrupp: Kerstin Fredga (ordf), Gunnar Edwall och Lars Kylberg

Följande program kommer att halvtidsgranskas i höst, sannolikt v 34:

Bioinformatik
Cellulär kommunikation och tillväxtkontroll
ELSA-forskning
Läkemedelsutveckling
Nanokemi
Selektiv framställning av finkemikalier och läkemedel
Utvecklingsbiologi

Granskningsgrupp: Kerstin Fredga (ordf), Berndt Sjöberg och Harald Skogman (prel)

SSF – dagen den 20 mars

Cirka 350 personer deltog i programmet.

Arbetsordning för kapitalutskottet

Kapitalutskottet har fastställt en arbetsordning för sitt arbete. Arbetsordningen hade för kännedom bifogats kallelsen.

Hantering av överskott i stiftelsens kanslis pensionsfond

Information om planerad disposition av befintligt överskott om 449 896 kr hade bifogats kallelsen. Styrelsens ordförande har godkänt verkställande direktörens förslag att fördela medlen som en engångsinsättning för att öka de anställdas pensioner.

Samordningsgrupp för stiftelsens program inom materialvetenskapsområdet

I samband med beslutet om 241 miljoner kr i anslag till 11 ramanslag inom materialvetenskapsområdet anmäldes att stiftelsen avsåg att inrätta en samordningsgrupp för stiftelsens satsningar inom materialvetenskapsområdet. Gruppen bör arbeta med viss nationell samordning, t ex medverka till nationella sammandragningar av doktorander och andra inom programmen samt eventuellt kunna biträda med stöd i exploateringsfrågor m m. Professor Tord Claeson har vidtalats att fungera som ordförande i gruppen och t v kommer Anders Sjölund från kansliet att vara sekreterare.

Utlysning inom matematikområdet

En utlysningkommitté har utsetts och ett förslag kommer att presenteras i juni.

Verksamhetsplan 2001 – 2003

Den av styrelsen vid sammanträdet 1-2 februari fastställda verksamhetsplanen har framställts i en tryckt upplaga som distribuerades vid SSF-dagen den 20 mars. Den kommer under våren att sändas ut till stiftelsens intressenter tillsammans med stiftelsens verksamhetsberättelse för 2000.

§ 13 Övriga frågor

- a) Kompetens inom management / innovation
Kanslichefen redovisade med anledning av fråga vid föregående sammanträde planeringen vad gäller kansliets kompetensbehov inom management- och innovationsområdet. En kortfattad redovisning hade bifogats kallelsen.
- b) Remiss av Kommissionens förslag till det sjätte ramprogrammet 2002 – 2006
Utbildningsdepartementet har berett stiftelsen tillfälle lämna yttrande över kommissionens förslag.

Styrelsen *beslöt*

att delegera till verkställande direktören att avge yttrande över förslaget.

vid protokollet

justeras

Björn Brandt
sekreterare

Helena Peilot
vald justerare

Ingvar Carlsson
ordförande